

LANGE DAGREIS NAAR DE NACHT

van eugene o'neill regie ivo van hove

—♥—
toneelgroepamsterdam

–
rolverdeling op de achterzijde

van eugene o'neill

regie ivo van hove

vertaling ger thijs

dramaturgie peter van kraaij

scenografie & licht jan versweyveld

kostuums wojciech dziedzic

particulier producent joost en

marcelle kuiper

assistentie regie eva tijken

assistentie scenografie pascal leboucq

hoofd techniek & productie götz schwörer

productieleiding anna schaaap

techniek wouter breepoel (1^e inspicieënt),

timo merkies, dennis van scheppingen,

daan westendorp

kostuumatelier farida bouhbouh,

wim van vliet (hoofd)

castingadviezen hans kemna

fotografie jan versweyveld

grafisch ontwerp brigiet van den berg,

jan versweyveld

tekstbijdrage programmabrochure florian hellwig

publiciteit pieter donkers, mette raaphorst

druk ssp amsterdam

uitvoering toneelbeeld kloosterboer decor bv

constructieadvies pieter pollemans

met dank aan macbike

–
Lange dagreis naar de nacht
ging in augustus 2013 in première
en werd geselecteerd voor het
Nederlands Theater Festival.

LANGE DAGREIS NAAR DE NACHT

De voorstelling duurt circa 2u55,
inclusief pauze.

#langedagreisnaardenacht

ramsey nasr, marieke heebink, roeland fernhout | amsterdam | 2013

synopsis

–
De familie Tyrone is in haar zomerhuis bij elkaar gekomen. Van zonsopgang tot middernacht volgen we de ouders en hun twee zonen in hun strijd met elkaar en de demonen uit het verleden. Vader James, ooit een succesvol acteur, kan zich niet los maken van zijn armoedige jeugd en tiranniseert de familie met zijn gierigheid. Zijn vrouw Mary ontkent haar morfineverslaving. De oudste zoon Jamie is onder druk van zijn vader acteur geworden, maar zijn carrière is mislukt. Hij is verslaafd aan drank en een cynicus geworden. Zijn jongere broer Edmund heeft tuberculose in een vergevorderd stadium en zal snel sterven. Niemand lijkt in staat de realiteit onder ogen te zien. De familieleden houden elkaar verantwoordelijk voor hun misstappen, gestrande ambities en niet gerealiseerde dromen. Lange dagreis naar de nacht is een hartverscheurend en intiem familieportret van vier mensen die niet met, maar ook niet zonder elkaar kunnen.

auteur

–

Eugene O'Neill (1888-1953) is een van de grootste toneelschrijvers van de 20^e eeuw. Vier keer won hij de prestigieuze Pulitzer Prize for Drama en in 1936 ontving hij als eerste Amerikaanse toneelschrijver de Nobelprijs voor Literatuur. Zijn omvangrijke oeuvre staat bol van innerlijke conflicten, mislukkingen, trauma's en verborgen geheimen. O'Neill laat zien hoe de mens door zelfbedrog en ontkenning zijn verantwoordelijkheid ontloopt. Vlijmscherp legt hij bloot hoe individuen, geplaagd door schuldgevoelens en gelatenheid, in een zinloos gevecht met elkaar verstrikt raken. Achter de verwijten en bruuske aanvallen schuilt het verlangen naar liefde en erkenning.

O'Neills werk is sterk beïnvloed door het psychologisch realisme en de Griekse tragedie. In zijn laatste stukken voeren autobiografische noten de boventoon. Lange dagreis naar de nacht (1941) is zijn voorlaatste toneeltekst, maar werd op verzoek van O'Neill pas na zijn dood gepubliceerd. De reden mag duidelijk zijn: in dit *'stuk van oud leed, geschreven met tranen en bloed'* heeft hij zijn eigen familiegeschiedenis verwerkt. O'Neill geeft het originele manuscript aan zijn derde vrouw Carlotta cadeau en verbiedt de opvoering tot 25 jaar na zijn dood. In 1956, drie jaar na zijn overlijden, gaat het stuk echter in Stockholm in wereldpremière.

'Like this play better than I have ever written – does most with the least – a quiet play! – and a great one, I believe.'

Eugene O'Neill over Lange dagreis naar de nacht

regie

–

Voor Ivo van Hove is Eugene O'Neill *'de Amerikaanse Shakespeare'*. Eens in de zoveel jaren wordt hij naar hem toe gezogen. Na succesvolle ensceneringen van Het begeren onder de olmen, Rijkemanshuis, Rouw siert Electra en Strange Interlude (Seltsames Intermezzo) bij de Münchner Kammer-spiele regisseerde Van Hove met Lange dagreis naar de nacht opnieuw een tekst van O'Neill. Dikwijls worden O'Neills stukken realistisch opgevoerd. Van Hove zoekt daarentegen naar het *'realisme van de ziel'*, het waarheidsgehalte van wat er in de menselijke ziel omgaat. De nadruk ligt daarbij op het innerlijk van de personages, hun ontwikkeling en motivaties. Van Hove heeft het autobiografische Lange dagreis naar de nacht lange tijd vermeden. Voor hem is deze tekst het ultieme familiedrama: een diep gelaagd stuk, waarin O'Neill niet alleen zijn eigen biografie en die van zijn familie beschrijft, maar deze tegelijkertijd naar een universeel verhaal weet te verheffen. Eugene O'Neill noemde het stuk *'a quiet play'*. Die uitspraak vormt een belangrijke sleutel in de enscenering. Naast de talrijke ruzies en verwijten ontdekte Van Hove veel tederheid, zachtheid en treurigheid in de verloren levens. Onder de stroom van cynisme en sarcasme schuilt een diepe hunkering naar liefde, erkenning en een herstel van zelfrespect.

scenografie

–

Jan Versweyveld heeft een grote lege kamer ontworpen met een raam waarachter het eeuwig nacht is. In de ruimte zijn slechts twee belangrijke objecten: een tafel als verzamelpunt voor de familie en een wenteltrap die leidt naar de kamer waar de moeder haar morfine spuit. Tevens is het een huis zonder deuren. Een *huis clos* waarin de familieleden opgesloten en tot elkaar veroordeeld zijn. Er is geen ontkomen aan. Een huis dat maar geen thuis wil worden. De ruimte is als een canvas waarop de personages en hun handelingen als penseelstreken achterblijven.

**Verleden is heden, of niet? Het is ook de toekomst.
We proberen onszelf daaruit te liegen, maar het
leven drukt ons er met de neus op.**

—

MARY

lange dagreis naar de nacht

amsterdam stadsschouwburg (020 624 23 11)

wo 2 t/m vr 4 dec
zo 6 dec
di 8 t/m za 12 dec

ta-extra

inleiding wo 2, 9 dec
nagesprek vr 4, 11 dec
engelse boventiteling do 3, 10 dec

ensemble & gasten 15 | 16

kitty courbois, hélène devos, jip van den dool, roeland fernhout, fred goessens, janni goslinga, aus greidanus jr., marieke heebink, robert de hoog, gaite jansen, hans kesting, hugo koolschijn, maria kraakman, ramsey nasr, chris nietvelt, celia nufaar, frieda pittoors, alwin pulinckx, halina reijn, vanja rukavina, gijs scholten van aschat, harm duco schut, bart slegers, eelco smits, obi abili, johan van assche, juliette binoche, elsie de brauw, kirsty bushell, mingus dagelet, katelijne damen, jacob derwig, samuel edward-cook, bo emmens, barry emond, lien de graeve, abke haring, eva heijnen, kevin janssens, patrick o'kane, david kempers, finbar lynch, kathryn pogson, dewi reijs, oscar van rompay, david roos, stijntje scheen, anne-chris schulting, camilla siegerts, jip smit, alejandra theus, leon voorberg

seizoen 15 | 16

premières

song from far away

van simon stephens
regie ivo van hove
coproductie mostra internacional
de teatro de são paulo
aug, sep, nov, dec 15, mei, jun 16

de stille kracht

van louis couperus
regie ivo van hove
coproductie ruhtriennale
sep, okt 15, jan, feb 16

glazen speelgoed

van tennessee williams
regie sam gold
nov, dec 15, jan 16

de welwillenden

van jonathan littell
regie guy cassiers
productie toneelgroep amsterdam/
toneelhuis
mrt, apr, mei, jun 16

het jaar van de kreeft

van hugo claus
regie luk perceval
mrt, apr, mei 16

de andere stem

van ramsey nasr
regie ivo van hove
apr, mei 16

husbands and wives

van woody allen
regie simon stone
jun 16

liliom

van ferenc molnár
regie julie van den berghe
productie ta-2/frascati producties
mrt, apr 16

reprises

la voix humaine

van jean cocteau
regie ivo van hove
aug, okt, dec 15

medea

van simon stone naar euripides
regie simon stone
okt 15

the fountainhead

van ayn rand
regie ivo van hove
okt, nov 15

een bruid in de morgen

van hugo claus
regie maren e. bjørseth
productie toneelgroep amsterdam/
frascati producties
nov 15

lange dagreis naar de nacht

van eugene o'neill
regie ivo van hove
dec 15

kings of war

van william shakespeare
regie ivo van hove
co-commissioners barbican (londen),
théâtre national de chaillot (parijs),
wiener festwochen
coproductie blindman, holland festival,
muziektheater transparant
dec 15, jan, feb, apr, mei 16

antigone

van sophocles
regie ivo van hove
productie barbican londen, théâtres
de la ville de luxembourg i.s.m.
toneelgroep amsterdam
coproductie edinburgh international festival,
théâtre de la ville – parijs, ruhrfestspiele
recklinghausen
aug, sep, okt 15

na de repetitie / persona

van ingmar bergman
regie ivo van hove
coproductie théâtre de la place (liège),
théâtres de la ville de luxembourg,
maison des arts de créteil
sep, okt 15

opening night

van john cassavetes
regie ivo van hove
productie toneelgroep amsterdam/ntgent
okt 15

kreten en gefluister

van ingmar bergman
regie ivo van hove
coproductie desingel/ingmar bergman
international theatre festival 2009
okt 15

ta-junior

kings of war jr.

naar william shakespeare
regie karlijn benthem, rosa fontein
apr 16

LANGE DAGREIS NAAR DE NACHT

gijs scholten van aschat

james tyrone

marieke heebink

mary tyrone

ramsey nasr

jamie tyrone

roeland fernhout

edmund tyrone

toneelgroepamsterdam